

Příklad č.: 3

Zlepšení informačního systému čistírny

Skutek

Obchodní společnost *Čistota půl zdraví, s. r. o.*, se zabývá službami. Poskytuje běžné čisticí služby se zaměřením zejména na čištění oděvů a domácích textilií. Má několik provozoven v krajském městě.

Provozního vedoucího *Ing. Jana Krále* jednou po ránu napadlo zjednodušit vnitřní chod podniku propojením dvou dosavadních informačních systémů a přidáním dalšího, nového, informačního systému, který z vlastní iniciativy sám vyvinul pomocí počítače. Tím by bylo možno docílit podstatného zlepšení vnitřního chodu podniku, zjednodušit některé administrativní práce a ušetřit na režijních nákladech. *Ing. Jan Král* nazval vylepšený systém *Správní blesk*.

Provozní vedoucí *Ing. Jan Král* hned po návratu z dovolené (byl na chalupě na Vysočině a jezdil tam na trekkovém kole) ústně nabídl ono vylepšení zaměstnavateli; jmenovitě jeho jednatele, kterému ústně popsál v čem spočívá podstata vylepšení.

Řekl si za ně o 100 000 Kč; poučen podnikovým kurzem asertivity, který nedávno absolvoval a na který jej zaměstnavatel vyslal. Zaměstnavatel mu obratem sdělil, že zlepšení je sice zajímavé, nicméně částka 100 000 Kč je přemrštěná a že mu při příští výplatě zaplatí prémii 10 000 Kč ke mzdě. To zaměstnanec odmítl, protože 10 000 Kč se mu zdálo málo.

Po čase provozní vedoucí zjistil, že zaměstnavatel začal jeho zlepšení skutečně využívat, aniž mu o tom cokoli řekl, a že je dokonce hodlal poskytnout svému obchodnímu partnerovi, který o ně projevil vážný zájem poté, co se seznámil s tím, jak zlepšení v praxi funguje.

Provozní vedoucí nyní zvažuje, co má dělat. Zda se má domáhat částky 100 000 Kč po zaměstnavateli, anebo raději sám poskytnout zlepšení někomu jinému, protože různí zájemci jsou ochotni mu za ně zaplatit podstatně více než zaměstnavatel. Soud se zaměstnavatelem považuje za krajní řešení, kterému by se chtěl z pracovních a osobních důvodů nejraději vyhnout. V práci je jinak spokojen.

Zkuste mu právně poradit. Hodlá za Vámi přijít o radu již příští týden.

Právní rozbor a návrh řešení

- (1) Uplatněte přirozený, věcný a bezpředsudečný pohled na skutek, který se stal, podle Vašeho nejlepšího vědomí a svědomí.

Zkuste odpovědně a svobodně projevit Váš cit pro dobro a spravedlnost (právní cit).

Odpovídá takový náhled přirozenému smyslu předpisů?

Uvažte, kterých světových přirozených zákonitostí bychom měli dbát?

- (2) Kterých psaných nebo nepsaných pozitivně právních principů, jež ovládají právní stát, se případ týká?
- (3) Došlo k dotčení nebo střetu některých českých ústavních práv?
Pokud ano, jakých a čím?
Mají tato práva též právnické osoby?
Pokud by zaměstnavatel byl zahraniční osobou, nebo českou osobou se zahraniční majetkovou účastí, mělo by to nějaký ústavněprávní význam pro daný případ?
- (4) Došlo ke střetu některých lidských práv vyplývajících z mezinárodněprávního řádu? Pokud ano, jakých a čím?
- (5) Posuďte právní povahu předmětu, o který se jedná, podle obyčejných zákonů. Může jít souběžně o více právních předmětů? Pokud ano, o jaké?
- (6) Posuďte, zda se zaměstnavatel bezdůvodně obohatil na úkor provozního vedoucího.
Pakliže ano, zda provozní vedoucí může po něm uplatňovat nejen 100 000 Kč, ale vedle toho i dalších 1 560 000 Kč, které podle něj připadají na to, co zaměstnavatel již ušetřil na provozních nákladech tím, že používá zlepšení.
- (7) Posuďte, zda provozní vedoucí by měl uplatnit vůči zaměstnavateli nárok na zaplacení dlužné částky, anebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Od celé záležitosti již uplynul rok a zatím nebyla vyřešena.
- (8) Uvažte, zda zaměstnavatel naplnil skutkovou podstatu generální klausule nekalé soutěže, nebo její některou zvláštní skutkovou podstatu. Pokud ano, tak jak a vůči komu?

- (9) Posuďte zaměstnavatelovu námitku, že částka 100 000 Kč, kterou po něm chtěl provozní vedoucí, je nemravná; totiž přemrštěná.
- (10) Jakému způsobu zdanění daní z příjmů fyzických osob podléhá odměna, o níž se jedná?
Jedná se o příjem ze závislé činnosti, jak jej chtěl zdanit zaměstnavatel, jestliže provoznímu vedoucímu nabídl mzdovou prémii, anebo o příjem (a který?) z podnikání nebo z jiné samostatné výdělečné činnosti, který přiznává a zdaňuje provozní vedoucí sám?
- (11) Posuďte zaměstnavatelovu námitku, že u vedoucího zaměstnance, jímž je provozní vedoucí, je vylepšování provozu předpokládáno již z titulu jeho vedoucí funkce a zahrnuto ve vyšší mzdě vedoucího zaměstnance.
- (12) Posuďte zaměstnavatelovu námitku, že podniková směrnice, kterou již dříve vydal a se kterou byl provozní vedoucí seznámen, obsahuje ustanovení, podle něhož jsou veškeré podnikové inovace obchodním tajemstvím zaměstnavatele.
- (13) Navrhněte hmotněprávní řešení případu.
Zvažte smírčí účast prostředníka. Kdo by jím měl být?
Advokát jedné strany? Advokáti obou stran nebo někdo úplně jiný? Jaká může být přítom role zaměstnavatelova podnikového právníka? A co soudní znalec?
Patentový zástupce? Může notář nebo soudní exekutor nějak přispět k řešení věci?
- (14) Může mít zaměstnavatel pro podobné účely zřízen smírčí orgán, například vlastní smírčí soud?
Může zaměstnavatel vynucovat po provozním vedoucím účast na smírčím jednání před svým smírčím orgánem? Například zakotvením této povinnosti v pracovním řádu?
Jde vůbec o pracovní spor?

- (15) Zvažte procesněprávní řešení případu. Který soud je věcně příslušný v prvním stupni? Uvažte arbitráž.
Zvažte pokus o smír před soudem (soudní smír před zahájením řízení), jakož i soudní smír v průběhu řízení, například před zahájením prvního jednání ve věci. Posuďte procesní rizika, okolnosti a důsledky z toho vyplývající.
- (16) Zvažte podání návrhu na soudní předběžné opatření a na soudní zajištění důkazu před zahájením řízení. Jaký důkaz by mohl být předběžně zajištěn soudem?
Lze předběžným opatřením uložit povinnost třetí osobě, která není účastníkem řízení? O koho by se v tomto případě mohlo jednat?
Uvažte povinnost navrhovatele předběžného opatření nahradit v určitých případech újmy tomu, komu z předběžného opatření vznikly.
Sepište petit návrhu na předběžné opatření a na zajištění důkazu před zahájením soudního řízení.
- (17) Pro případ soudního sporu, co bude předběžnou otázkou, nebo předmětem mezitimního rozsudku?
Zvažte přitom procesní taktiku stran a otázku soudcovského uvážení, jak vést proces.
- (18) Pro případ soudního sporu, má provozní vedoucí v žalobě uvést konkrétní částky, o kterých se domnívá, že jsou reálné, anebo tak nemá učinit?
- (19) Pro případ soudního sporu sepište petit žaloby. Uvažte přitom všechny hmotněprávní nároky, které přicházejí v úvahu.
- (20) Vznikla v dané věci trestněprávní odpovědnost? Jaká, správně trestní, nebo soudně trestní?
Pokud ano, komu vznikla?
Zvažte oznámení přestupku nebo trestní oznámení a jeho důsledky, a to i ve vztahu k civilnímu řízení.
- (21) Napadají Vás ještě nějaké jiné právní otázky, které by mohly být s případem spojeny? Jaké? Pokud ano, pokuste se je právně zodpovědět.

(22) Jaké je mravní poučení z tohoto případu?

(23) Je mravní poučení z případu též právním poučením?

(24) Nalezli jste spravedlnost?

V čem spočívá?

Prameny:

Listina, obč. zák., zák. o vyn. a zlepš. návr., aut. zák., o. s. ř., tr. zák., zák. o přest., zák. práce, zák. o daních z příjmů

Zvláštní literatura

Telec, The Enforcement of Industrial Property Rights in the Czech Republic. IIC. International Review of Intellectual Property and Copyright Law, 2001, No. 8, pp. 935 - 950. *Telec*, Tvůrčí práva duševního vlastnictví. Brno: Jan Šabata - Masarykova univerzita 1994. (Dodatek. Brno: Jan Šabata 2002.) *Telec*, Patentoví zástupci. Brno: Masarykova univerzita 1993. *Vyparina*, Inovácie pre podnikateľov. Vynálezy, priemyselné vzory, úžitkové vzory, know-how, zlepšovacie návrhy a pod. Bratislava: Miroslav Mračko 2000.

